

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának!
(a Fővárosi Bíróság útján)
Budapest, V. Markó u. 16.

Kolláth György felperes
1122 Budapest, Városmajor u. 43.

Felülvizsgálati kérelme

Dr. Ungváry Krisztián alperes ellen
1026 Budapest, Nyúl u. 14. sz.

személyhez fűződő jogsértés megállapítása

a Fővárosi Ítéletábla
2.Pf.20.222/2006/3. sz. ítéletének
felülvizsgálata iránt
I. fokú ügyszám: 22.P.22.060/2005/11.

Illetékfeljegyzési jog!

Dr. Kolláth György ügyvéd
1122 Budapest, Városmajor u. 43.
www.kollath.com

***A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának!
(a Fővárosi Bíróság útján!)***

***Budapest V.
Markó u. 16.***

Melléklet: 2 db.

Tisztelt Legfelsőbb Bíróság!

A személyesen eljáró Kolláth György felperes (1122 Bp. Városmajor u. 43. sz.), a Fővárosi Ítéletábrla 2.Pf.20.222/2006/3. számú, 2006. 05.23-án kelt, 2006.07.07-én kézhez vett ítélete ellen, az I. fokú ítéletre is kiterjedő hatállyal, a törvényben biztosított határidőn belül,

felülvizsgálati kérelmet terjesztek elő, és

kérem, hogy a Tisztelt Legfelsőbb Bíróság mind az első, mind a II. fokú ítéletet változtassa meg, és hozzon a módosított kereseti kérelemnek helyt adó határozatot: az adott pontok tekintetében állapítsa meg a személyi jogsértést, az alperest kötelezze a kért, nem vagyoni kártérítés megfizetésére, valamint marasztalja az alperes a mindhárom fokú eljárás során felmerült illeték-, és perköltség viselésében.

Másodlagos kérelemként: tekintve, hogy a bíróság lényeges eljárási hibát is elkövetett, mert az ún. „szakmai vita”, az SZT-tisztekről szóló törvénytervezet, valamint a DUNAGATE-ügy relevanciája szempontjából tárgyi tévedést tükröző tényállást állapított meg, majd abból: a mérlegelés körébe vont adatokból nyilvánvalóan téves következtetésre jutott, a felperes hatályon kívül helyezést, új bizonyítást és új határozathozatalt kimondó kötelezést indítványoz.

A felperes eleget tett a II. fokú határozatban megszabott, esedékessé vált fizetési kötelezettségének, ezért a végrehajtás felfüggesztését nem kéri. Kéri viszont, hogy a T. Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem tárgyában tárgyalás tartása útján döntsön.

A felülvizsgálati kérelmemet a Pp. 270. § (1)-(2) bek. alapján, több tételben kimutatható, érdemre kiható jogszabálysértésre hivatkozással terjesztem elő. Az I. fokú bírósági ítéletben kisebb mérvű, míg a II. fokú bírósági ítéletben teljes mértékű jogszabálysértés áll fenn: mégpedig mind anyagi jogszabálysértés, mind lényeges eljárási hiba, mind pedig téves jogszabály-értelmezés következtében. Tekintve, hogy az I. fokú bírósági határozat részlegesen, majd a II. fokú bírósági ítélet a kereset teljes körű elutasításáról döntött, a felperesi érvrendszer nagyobb részben a II. fokú határozat hibáit támadja, de kitér az I. fokú döntésre is. Tehető mindez főként azért, mert a felperesi jogorvoslati kérelem számottevő részét a Fővárosi Ítéletábrla nem értékelte, nem bírálta el.

1) A II. fokú ítélet sérti - sőt, mintegy de facto hatályon kívül helyezi - a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdését, az 5. §.(1)-(2) bekezdését, a Ptk. 75. § (1) bekezdését, a 76.§-át, a 78. § (1)-(2) bekezdését, és 84. § (1) bekezdését. A bíró a törvényhez alkotmányosan kötve van, nem teheti meg tehát, hogy jogalkalmazása során eltekint az alapul szolgáló törvény hatályos – és kógens - normáinak érvényre juttatásától. Az Országgyűlés, illetve az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezhet törvényt, ám a bíróságnak ehhez a hatalommegosztás alkotmányos elve folytán nincsen joga. Érdemre kihatóan jogsértő a támadott ítélet azért is, mert sérti az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 27. § (2) bekezdését, továbbá a 36/1994. (VI.24.) Ab határozat alapvető elvi tartalmát.

A jelen ügy - gyakorlatilag az alperes által sem vitatott – tényállása igazolja: a felperes cikkében a Political Capital (PC) nevű magánintézményt bírálta az akkor és utóbb is jogellenesnek számító „ügynöklistázása” miatt. Erre fel nem az érintett intézmény, hanem egy

magánszemély: az alperes (aki a peres iratok szerint csupán egy hónappal később volt az intézmény külső szakértőjeként azonosítható) általa tudottan hamis tényállításokkal támadt a felperesre újságcikkében. Ez a per tárgya. Ezt minősítette az ítéletábra úgy, hogy „a felek között nem vitásan kialakult egy éles hangú szakmai vita az ügynökkérdés megítélése tekintetében”. Ez ténybeli tévedés, egyoldalú, hibás megállapítás. Szakmai vita – a józan paraszti ész szerint is – csak akkor és ott van, amikor és ahol X Y-nal polemizál, ilyen azonban e per tárgya körében nem volt. A felperes – előbb az adatvédelmi biztos, utóbb pedig az Alkotmánybíróság által is elveiben megerősített módon, helyesen – bírálta a PC-t a jogellenes, nyilvános listázások miatt. Az alperes pedig – a perben szintén nem cáfolva, anyagi előnyökért, obligón kívülként – ezért elégtételt próbált venni jogsértő, hamis tényállításokkal és sugalmazásokkal rajtam. Ez nem szakmai vita. Az iratokból nyilvánvaló, hogy az alperes nem jóhiszeműen, nem rendeltetésszerűen, nem a tisztesség követelményeinek megfelelően gyakorolta véleménynyilvánítási, bírálati jogát, és saját felróható magatartására próbált hivatkozni anyagi (!) előnyök szerzése céljából. Ezt neki a bíróság elnézte, ezzel pártfogolta, mintegy egyenlőségjelet téve megtámadott és támadó, jogsértő és a jogsértés kárvallottja közé. Ugyanez a II. fokú bírói tanács több más, a személyi jogot érintő ügyben a döntését a Ptk. alapelvi súlyú, 4-5. §- nyomán hozta meg. (Így pl. 2. Pf. 20.969/2005/4. számú ítélet 6. oldala). Következetlenségének nincs magyarázata.

A Ptk. 75.§ kötelező tartalmú szabályt állapít meg a személyhez fűződő jogok tiszteletben tartására és védelmére. Amíg ezt hatályon kívül nem helyezik, a mindenkit kötelező norma a bíróságot is köti. Nem mérlegelheti a bíróság azt sem, hogy érvényt szerez-e a Ptk. 76. §-sának, továbbá a 78. §-sának, mert az egyik fél javára tett jogsértő elnézés a másik fél joghátrányát idézi elő. Nem lesz mindenki személyiségi jogsértő, de bárki válhat annak sértettjévé: téves, hibás joggyakorlat az, amely ilyen esetben is mindenáron közbülső megoldásra, a markáns bírósági megítélés elodázására törekszik. Ha ui. ezt tehetné, nem maradna más eszköz, mint a végeláthatatlan sajtópolémia, avagy a törvénybe fogalt válaszadási kötelezettség visszahozása. Ráadásul, a polgári jogi védelem eliminálása közvetve a büntetőjogi védelem kiiktatódását is hozná, mert nonszensz lenne büntetőjogi felelősséget megállapítani az előzetes polgári jogi helytállás elutasítása esetében. A Ptk. 84. § nyomán a jogsértés elbírálása alapvetően objektív ismérvek mentén folyik, amit a II. fokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Úgyszintén: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 27. § (2) bekezdése szerint az AB határozata mindenkire nézve kötelező, tehát a bíróságra nézve is. A per tárgyát képező ügyre is irányadó a - felperes által idézett, érdemileg korábban kifejtett – 36/1994. (VI.24.) AB határozat tartalma is, amely szerint a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas, valótlán tények közzlésére..., az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Mindezt kifejtően előadta a felperes még a jogorvoslati kérelmében is, amit a bíróság nem, vagy tévesen, egyoldalúan, félreértéssel értékelt és értelmezett. Ismétlés itt felesleges.

2) A II. fokú bíróság eljárásjogi tekintetben is jogszabálysértő döntést hozott. Sérült ui. a Pp. 8. § (3) bekezdése, a 163. §, a 164. §, és a 2006. §-sa. Az ún. „szakmai vitával” kapcsolatos tévedést az 1) pont feltárta. Még két, további vonatkozásban is megsértette a bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdését, mert döntését részben hibás tényállás mentén, s a mérlegelés körébe vont adatok nyilvánvalóan téves értékelésével, okszerűtlenül, iratellenes következtetésre alapította. Tény, hogy az alperes gyakorlatilag semmit sem tett bizonyítási terhének érdekében. Sőt, a DUNAGATE-dosszié bekérése, mint bizonyítási indítványozás az után történt, hogy az alperes megfelelő tájékoztatást kapott a BM korabeli illetékeseitől arra nézve: a felperes semmilyen tekintetben nem volt érintett az állambiztonsági ügynökmizériában, tehát az alperesi eljárás anyagi jogi és Pp. szerinti vonatkozásban egyaránt rosszhiszemű volt.

A felperes önként, jóhiszeműen, korrekt bírósági megítélésben bízva, aktívan vett részt a bizonyításban: egyetértve a DUNAGATE-irat számításba vételével, s előadva, hogy szerepe utóbb is ténylegesen csakis hivatali kötelességből eredő jogszabály-előkészítés volt és lehetett, alapozva az akkori közszolgálati és titokvédelmi normákra is.

Súlyos ténybeli és értékelésbeli tévedés a bíróság részéről egyrészt a rendszerváltozást megelőző, indukáló DUNAGATE-ügyet összemosni az SZT-tisztek sorsáról szóló, későbbi, már a rendszerváltozást követő, miniszter által megszabott „SZT-és” jogszabály-előkészítéssel, másrészt ezeket külön-külön is lényegüket félreértve, a felperes sérelmére értékelni.

a) A DUNAGATE-ügy bizottsága ún. belső BM-bizottság volt. Felhatalmazását, működése hatósugarát miniszteri döntés szabta meg, jelenteni is a miniszternek kellett. Akkor ez titkosítás nélkül jogellenes, elképzelhetetlen lett volna. Erre, csakis erre vonatkozik, a korabeli normákból eredő 50 év: vagyis, amit az állambiztonság már nem volt képes jogellenesen elégetni, azt meg kell őrizni a levéltárban (!) a későbbi kutatások számára. Működésünk az állambiztonsági szisztéma kritikáját, s reformjának kulcskérdéseit is átfogta, valamint állami vezetők felelősségét is érintette. E tekintetben a bizottság jelentése nyilvánosság-párti: mi annak, legalábbis a közérdekű részeinek és tanulságainak a nyilvánosságra hozatalát írtuk és támogattuk. Ez a periratok tanúsága szerint is, a parlamenti bizottsági vizsgálat nyomán megtörtént, s az a mi értékelésünkön nyugodott, az 1990. március 3-i napilapokban. Az államtitkot nem képező lényegét mindenki megismerhette. Utóbb, a Belügyi Szemle 1995. évi 4. száma még ennél is tovább ment, átfogó és részletes elemzést és értékelést adott a történekről, a főbb hibákról, tennivalókról. Am ez az ügy nem az ügynök-nyilvánosságról, hanem a rendszerváltozást nyomban követő, jogellenes iratmegsemmisítésekről, s ebben a belügyi (saját!) vezetés felelősségéről szólt, ergo nem hátráltatta, hanem katalizálta a rendszerváltozást. Ügynökmizéria azonban nincsen a jelentésben, az államtitkokról szóló, liberálisabb jogszabály pedig csak 1995-ben született meg. Azt kihámozni a jelentésből, hogy lám a felperes már ekkor, ebben is becsstelen, állampárti, demokrácia-ellenes szerepet játszott, ráadásul, mert aláírt, felelős is: képtelenség. Az alperes kezdettől mindezzel tisztában volt: részben történészi szakmája szabályai szerint, részben a BM vezetőkötől kapott személyes tájékoztatás és figyelemfelhívás révén (Lásd: csatolt irat!). Mindezt a bíróság mégis az alperes javára, a felperes hátrányára értékelte, mintegy megerősítve nem csupán a demokrácia-ellenes megbélyegzést, ami bírálat, hanem az ügynökügyi „érintettséget” is, ami nonszensz. A II. fokú bíróság akár azt is megtehette volna, hogy a felek kérelmére, a bizonyítás keretében átvilágíttatja a felperest, ám enélkül, hibásan, légből kapott módon foglalt állást ítéletében, szemben az I. fokú ítélet értékelésével. Pártos és ok nélkül megbélyegző az az ítéleti kitétel, hogy „nem minden alapot nélkülözö az alperes megállapítása: ti, a felperes élen járt az iratok megismerhetetlenné tételében”. Ha mindezt az alperes tudta, bizonyításának és értékelésének részeként ugyanezt a bíróságnak is tudnia kellett, lehetet volna, már ha körültekintö értékelésre törekszik.

b) Ugyanez áll az SZT-tisztek sorsáról készített jogszabálytervezet, mint bizonyíték bizonyító erejéről, relevanciájáról is. Ezt maga a felperes vetette fel a perben, igazolva, hogy nem dicstelen, hanem jogtisztelö, korrekt hivatalnoki szerepet játszott az ügynök-kérdésben a rendszerváltozás kezdete után is, túl azon, hogy 1988-tól rendszerváltö törvények egész sorának kimunkálásában vett részt. A miniszteri feladat-kiadás rögtön, 1990. közepén történt, tehát sokkal korábban, mint hogy 1992-ben megszületett a törvény az adatvédelemről és a közérdekü adatok nyilvánosságáról. Törvényelökészítö fösztályvezetöként a felperes a kérdéses időszakban kb. 50 más jogszabály előkészítésével foglalkozott. Közszolgálati jogelv: ha egyszer a miniszter a jogi kodifikáció felelősének feladatot ad egy tervezet előkészítésére, az utasítás, aminek engedelmeskedni kell –méghozzá az akkor adott jogi keretek tiszteletben tartásával. Az SZT-tiszti állomány (azok köre, akik nyílt

foglalkoztatásban is voltak, de fedetten az állambiztonság részére is dolgoztak) egy töredéke azoknak, akik a korabeli állambiztonság keretében, vagy javára működtek. A felperesi jogi álláspont az volt, hogy tekintettel a rendszerváltozás békés, evolutív jellegére, s arra, hogy a személyiségvédelem, az emberi méltóság joga mindenkit alapjogként megillet /amíg azt a szükségesség és az arányosság kritériumainak megfelelő törvény nem korlátozza/, olyan jogi szabályozás célszerű, amely nem megalázott, elbocsátott légiót keletkeztet, hanem elszakítja az állampárti kötelekeket, megszünteti a korábbi együttműködést, ha kell, az elváláshoz szerény juttatást kapcsol, de nem sújt joghátránnyal embert pusztán azért, mert az előző rendszerben működött. A miniszter végül is sem el nem fogadta, sem el nem vetette a tervezetet, azt nem is terjesztette az Országgyűlés elé, hanem az ügynök-kérdés törvényi rendezése, politikai okból más, kusza pályákon haladt. Súlyos megalapozatlanság, hogy a bíróság úgy értékelte „felperesi érintettségnek” mindezt, hogy az SZT-tiszti tervezetre egy pillantást sem vetett, hanem az alperes elparentáló próbálkozását valós tény állításának minősítette.

A bíróság elvi élel mondta ki: „a valós tényeken alapuló következtetés, mint értékítélet nem jelent jogsértést”. Elméletben gyakran lehet ilyen eset is, de esetünkben az történt, hogy a felperes által okszerűen, jóhiszeműen, egy rész-összefüggés vonatkozásában előtárt bizonyítékot félreértve, félremagyarázva az alperes és a bíróság nem hamis és sértő tényállításnak, hanem eufemisztikusan „értékítéletnek” minősített, anélkül, hogy jellegét, jogi relevanciáját egyáltalán vizsgálta volna.

A II. fokú bíróság több helyen idézi a Legfelsőbb Bíróság 12. sz. állásfoglalását, de félreértve, egyoldalúan, az alperes javára magyarázza. A Legfelsőbb Bíróság éppen arra hívta fel a figyelmet, hogy nem kiszakítva, hanem a maga egészében kell vizsgálni a sajtóközleményt. A felperes a maga keresetét azzal kezdi, hogy több sérelmes mondat van az alperes írásában, azonban a kereset csakis a jogilag és emberileg végképp elfogadhatatlan, az alperes által is eleve tudottan hamis kitételeket támadta. Mindezzel szemben a II. fokú bíróság ítélete (6. old) azt írja: „a szöveg a felperes által sérelmezett tartalmat nem hordozza, ezért a közlés nem valósított meg jogsértést”. Másutt is részrehajló a II. fokú ítélet az alperes javára, mert a felperest alaptalanul, és durván megbélyegző kitételekben nem talál kivetnivalót: elnézi az alperesnek, hogy mondhatta: „a polgári demokratikus rendszerek teljes semmibe vételével” címkézi meg a felperest, majd a bíróság a „rendőrállami módszer-ajánlatot”, túlzónak, de nem aránytalanoknak ítéli. Nota bene: itt a belügyi jogalkotásról, s annak vezető tisztségviselőjéről van szó, ami más súlyú volna egy mezei jogász esetében. Ha már idézi, miért nem érti és alkalmazza az ítéletábla a bírósági jogértelmező állásfoglalást?!

Az eljárási hibák zöme nem fordult volna elő, ha a II. fokú bíróság az ügy iratait körültekintően elemzi, értékeli és mérlegeli, abban a körben pedig, melyben egyoldalú, az alperest támogató megállapítást tesz, legalább beszerzi az okirati bizonyítékokat, netán tanút, szakértőt hallgat meg, egyáltalán: rászorítja az alperest az őt terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítésére. A jelen iratanyag ugyan elegendőnek látszik a redukált kereseti pontok megítélésére, de arra kevés, hogy belőle az alperesi álláspont megfelelőségére következtetni lehessen. Legfeljebb emiatt hatályon kívül helyezés és megismételt bizonyítás után, új határozat-hozatal írható elő. Feltűnően adós maradt a II. fokú bíróság a fellebbezésben foglalt szempontok, hivatkozások elbírálásával, ami szintén eljárási hiba.

Következtetésül: az ítéletábla több, súlyos eljárási hibát ejtett, amikor iratellenes megállapítást tett, majd abból hibás következtetést vont le, ezzel az ügy érdemére kihatóan, okszerűtlenül az egyik felet megalapozatlanul sújtó döntést hozott. A B.H. 1996. 255. számú, iránymutató bírósági jogértelmezés szerint a felülvizsgálati kérelem alapos lehet, ha a II. fokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok értékelésénél nyilvánvalóan helytelen következtetésre jutott. Esetünk sajnálatosan ezt példázza. Ide tartozó megjegyzés még: a perben eljáró bíróság nem élt azzal a lehetőséggel, amit a Pp. 163. § (2) bekezdése ad. A

legtöbb felperesi állítás nem kapott érdemi ellenérvet az alperesi védekezésben, az alperesi védekezés csaknem végig üres és inadekvát volt (pl. arról, hogy kicsoda az 50 legirritálóbb magyar egyike és ezt miként kell értékelni), mégis a bírói megítélés néhány helyen iratellenesen az alperesnek kedvezett. Főként ez áll a PC nevű szervezet helyett, annak pénzén történő, egy pillanattal sem cáfolt alperesi fellépés ténybeli és jogi értékelésére.

3) A bírósági gyakorlat szerint érdemre kiható jogszabálysértés állhat elő az által is, ha az eljáró bíróság az irányadó jogszabályokat tévesen értelmezi, alkalmazza. A periratokban már kifejtettek szerint esetünk ezt is példázza: alapvetően a II. fokú, de részben az I. fokú bíróság is tévesen értelmezte az anyagi jog kógens szabályait, s az azokkal összefüggő alkotmánybírói határozatot. Nem lehet mentség a véleménynyilvánítási szabadság, ha azt a már idézett AB-határozat jogvédő elveit, kategóriáit sértő módon, mintegy a jogvédelmet megtagadva és visszautasítva, a jog társadalmi rendeltetésével ellentétes célra és módon gyakorolják. Külső határ az emberi becsület, az emberi méltóság. Nem lehetne olyan értelmezés, amely mindent értékítéletnek, bírálatnak minősít csak azért, hogy ne kelljen a hamis és sértő tényállítás jogsértő mivoltát megállapítani és jogkövetkezményeit levonni. A felperes nem ért egyet a személyiségvédelem leépülésével, feladásával azon a címen, hogy a demokráciában majdnem minden szabad – ilyet az Alkotmánybírók sem mondott ki. Alapvető súlyú jogalkalmazási hiba volna – még közszereplők esetében is - bármiféle elvakult, szélsőséges, vagdalkozó bírálatot szabadjára engedni, avagy „nem aránytalan” kitételrel elintézni, netán megengedni, hogy a normális és általános emberi ítélőképesség szerinti tény-hamisítást (pl. arról, hogy ki, mivel hazudik) „csupán vélemény” felkiáltással szabadon folyjék. Mind a honi, mind az európai egyezményes jogban van, sőt a reform előtt álló Ptk-ban is lesz korlátja (még sérelemdíja is) a személyi joggal összefüggő törvénysértésnek. Ez a felülvizsgálati eljárás ekként nem csak a felperes személyi jogát kívánja megvédeni, hanem útmutatást, egyféle zsinórmértéket is adhat azokra az esetekre nézve, amelyekben valaki más helyett, irracionális és bántó érvekkel, anyagi előnyök végett, mást nyilvánosan megbélyegez, és végül mégis bírói mérlegeléssel nyertesként kerülhet ki az ügyből.

Fentiek alapján, tisztelettel kérem a Legfelsőbb Bíróságot megváltoztató, ill. hatályon kívül helyező tartalmú felülvizsgálati határozatát.

Budapest, 2006. augusztus 12.

Tisztelettel:

Kolláth György felperes